

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. дпн Клавдия Василева Сапунджиева, СУ "Св. Кл. Охридски"
на дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор"

в област на висше образование: 1. Педагогически науки
професионално направление: 1. 2. Педагогика (социална педагогика)

Автор: Димитър Емилов Богданов

Тема: Професионален профил на възпитателя в домовете за деца, лишени от
родителска грижа

Научен ръководител: проф. д-р Гинка Димитрова

1. Представяне на кандидата

Димитър Богданов е роден през 1976 г. Той е магистър по социална педагогика и редовен докторант към катедра "Социална педагогика и социално дело" на СУ, отчислен с право на защита. Работи като възпитател в НУ "Хр. Ботев", Пловдив.

По процедурата няма нарушения, а представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ.

2. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Трудът е резултат на дългогодишни усилия и неколкократно преработки и усъвършенствания. Темата не е загубила своя смисъл, тъй като все още нямаме стандарти за професионалните компетенции на социалните педагози и конкретно за работещите в домовете за деца. Изследователската концепция е ясна и добре очертана,

методиката е адекватна за постигане на целта. Трудът е структуриран в увод, три глави, заключение, литература, приложения, общо 266 страници текст.

Теоретичната част на труда представя домовете за деца, лишени от родителски грижи като социално-възпитателни институции и особеностите на педагогическите взаимоотношения в тях. Проследени са развоят на този тип институции, метаморфозите на обектното отношение към децата в тях, аспектите на взаимоотношенията "възпитател" - "възпитаник" - въпроси, които са значими за социално-педагогическата практика и социалното дело. Втората глава е посветена на съвременния професионален профил на възпитателя в ДЗДЛРГ. Изведеният модел на професионалния профил на възпитателя от нов тип е основното постижение, което е емпирично апробирано чрез изследване на отделните характеристики (трета глава). На практика е направен своеобразен каталог на институциите от този тип у нас, като са описани услугите, спецификите и ролите на възпитателите в тях. Възпитателят от нов тип се идентифицира със социалния педагог, подготвен в специално за работа с деца в риск. Чрез три отделни въпросника е изведен анализ на резултатите от допитването на деца, възпитатели и специалисти. Би било по-коректно да има съпоставка в анализа по отношение на двата периода на проучване и отделните извадки.

Направените препоръки са могат да се имат предвид както по посока на необходимите нормативни промени в това отношение, така и за практиката и конкретната подготовка и квалификация на възпитателите от домовете за деца.

Въпрос: Доколко направените в дисертацията обобщения са валидни за новите форми и типове домове за наставяне на деца в риск?

3. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Може да се каже, че *основното достойнство* на дисертационния труд е свързано с очертаната картина на състоянието и практиката на позициите на възпитателя в домовете за деца и особено на специфичните характеристики на взаимоотношенията му с децата. Изведеният профил на възпитателя от нов тип предполага възможността за доразвиване на заложените проблеми в перспектива и трансформиране и адаптация към новите видове социални услуги и начини на работа с децата в риск.

4. Преценка на автореферата и публикациите по дисертационния труд

Публикациите са достатъчни като брой и са представителни. Всички са по темата на дисертационния труд и са самостоятелни.

Авторефератът съответства на дисертационния текст и представя труда по коректен начин.

Приносите са израз на реална научна самооценка и отразяват основните изследователски постижения на докторанта, но са така формулирани, че показват преди всичко получените резултати, а не с какво те са допринесли за науката и практиката.

5 . Критични бележки и препоръки

Като цяло, но особено в емпиричната част, е необходим по-критично насочен анализ и обобщения. Получените различия в данните на трите изследвани групи би трябвало да се коментират още по-конкретно и детайлно, особено във връзка с хипотезата и по посока на резултатите, които показват незадоволителното състояние и статус на изследваните проблеми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Като отчитам посочените постижения и изведените приноси, изводи и препоръки, както и положените в годините усилия за усъвършенстване на труда, предлагам на уважаемото научно жури да гласува *положително* и Димитър Емилов Богданов да получи образователната и научна степен "доктор" по професионално направление 1.2 педагогика (социална педагогика).